

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

studiind cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Cercel împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, parvenită în Curtea Supremă de Justiție pentru examinare în fond,

c o n s t a ț ă:

La 16 mai 2019, Lidia Cercel a înaintat în ordinea contenciosului administrativ în Curtea de Apel Cahul cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Comisiei pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice, solicitând anularea deciziei din 19 aprilie 2019 a Comisiei pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova prin care i s-a refuzat reabilitarea și obligarea pârâtului la eliberarea certificatului de reabilitare.

Prin încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Cahul s-a strămutat spre examinare la Curtea Supremă de Justiție, conform competenței, cauza de contencios administrativ sus-indicată.

Studiind materialele cauzei în raport cu normele de drept, completul specializat al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că prezenta cauză urmează a fi transmisă spre examinare, în instanța competentă – Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

Din materialele cauzei rezultă că prin cererea de chemare în judecată înaintată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Lidia Cercel a solicitat anularea deciziei din 19 aprilie 2019 a Comisiei pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova prin care i s-a refuzat eliberarea certificatului de reabilitare, deoarece dânsa nu cade sub incidența art. 2 alin. (1) subaliniatul (3) al Legii nr.1225-XII din 8 decembrie 1992 (f.d.1-2,3).

În conformitate cu art. 196 alin. (1) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică care a desfășurat activitatea administrativă contestată, dacă legea nu prevede altfel.

Prin încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Cahul s-a strămutat spre examinare la Curtea Supremă de Justiție, conform competenței, cauza de contencios administrativ sus-menționată.

Colegiul notează că Curtea de Apel Cahul a constatat că prezenta cerere de chemare în judecată ar fi de competența Curții Supreme de Justiție, invocând prevederile Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 8 decembrie 1992 și precum că în contextul prevederilor art. 5³ al prezentei Legi, ar fi de competența Curții Supreme de Justiție să examineze recursul împotriva deciziei Ministerului Afacerilor Interne privind refuzul reabilitării prevăzute la articolul 5¹ alineatul 2 și articolul 5² alineatul 3 din prezenta lege, în modul prevăzut la articolul 348 din Codul de procedură penală, deoarece prin decizia Comisiei pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, reclamantei i s-a refuzat reabilitarea și respectiv eliberarea certificatului de reabilitare.

În conformitate cu art. 200 alin. (3) Cod administrativ, conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție.

Astfel, cu referire la prevederile art. 200 alin. (3) Cod administrativ, în condițiile când conflictele între judecătorii și curțile de apel și nemijlocit între curțile de apel se judecă de către Curtea Supremă de Justiție, ultima ca instanța ierarhic superioară este în drept de a se expune și în speță.

La caz, Colegiul menționează că, instanța competentă de a examina cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Cercel împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, este Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Aceasta deoarece în corespundere cu art. 191 alin. (1) Cod administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ.

Colegiul precizează că prezenta cerere de chemare în judecată a fost înaintată în procedura contenciosului administrativ, or, conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

La rândul său, conform art. 5 din același cod, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Iar în temeiul art. 10 și 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială

întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public. Decizia autorității publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual. Actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

La caz, după cum s-a menționat supra, reclamanta Lidia Cercel a contestat decizia din 19 aprilie 2019 a Comisiei pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Sub acest aspect, completul specializat în cauze de contencios administrativ relevă că judecarea prezentei acțiuni ține de competența instanței de fond ca instanță de contencios administrativ, fiindcă se contestă o decizie a unei comisii formate în cadrul autorității publice, la caz a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 1 alin. (2) și (3) Cod administrativ, legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova. Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sînt emise în temeiul legii și nu contravin ei.

Aici se va remarca că atât Codul administrativ cât și Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 8 decembrie 1992 promovează soluții diferite în materie de competență jurisdicțională.

Art. 7 alin. (3) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, în cazul în care între două acte normative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme, se aplică prevederile ultimului act normativ adoptat, aprobat sau emis, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 5 alin. (3) și (4).

În atare circumstanțe, pornind de la faptul că Codul administrativ a fost adoptat ulterior Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 8 decembrie 1992, la caz urmează a fi aplicate prevederile Codului administrativ, care stabilește competența jurisdicțională a judecătoriilor de a soluționa în fond toate acțiunile în contencios administrativ, inclusiv în care se contestă actele autorităților publice, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2) și (3) art. 191 Cod administrativ.

De altfel, conform art. 191 alin. (5) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărîrilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

În interpretarea corectă a normei enunțate, se reține că Curtea Supremă de Justiție ca primă instanță nu este competentă de a examina litigiile prin care se contestă deciziile autorităților publice sau ale subdiviziunilor acestora de reabilitare a victimelor represiunilor politice, deoarece ulterior Legii privind

reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 8 decembrie 1992, au fost adoptate și modificate acte legislative ce stabilesc expres competența instanțelor de fond ca instanțe de contencios administrativ la examinarea în fond inclusiv și a prezentelor litigii.

Respectiv, Curtea Supremă de Justiție nu este în drept de a judeca în fond prezenta cerere de chemare în judecată, în condițiile când legea stabilește expres competența judecătorilor.

Astfel, examinarea prezentei cauzei ține de instanța de contencios administrativ a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. Or, sediul autorității publice care a desfășurat activitatea administrativă contestată este situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională și luând în considerare că cauza sus-nominalizată urmează a fi examinată conform competenței de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, Colegiul ajunge la concluzia de a transmite pentru examinare cauza vizată după competență la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, ca instanță competentă să judece acțiunile în contencios administrativ împotriva deciziei din 19 aprilie 2019 a Comisiei pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 189 alin. (1), 191 alin. (1) și 196 alin. (1) Codul administrativ, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Cercel împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ se transmite pentru examinare conform competenței Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru